

Utlåtande 2014:90 RI (Dnr 661-70/2014)

Ändringar i reglemente för överförmyndarnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i reglementet för överförmyndarnämnden godkänns, bilaga 1 till utlåtandet.
2. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015 i samband med nästkommande mandatperiod.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en översyn av överförmyndarnämndens arvoden.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav i budget för 2014 kommunstyrelsen i uppdrag att förändra den kommunala författningssamlingen (Kfs) i syfte att avveckla överförmyndarnämndens dagliga tjänstgöring för ledamöterna. Borttagandet av den dagliga mottagningen innebär att en översyn av nämndens arvoden måste göras.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och remitterats till överförmyndarnämnden.

Överförmyndarnämnden anser att nämnden har en viktig samhällsfunktion som tillsynsmyndighet för gode män, förvaltare och förmyndare.

Mina synpunkter

De ändringar som föreslås i överförmyndarnämndens reglemente är en följd av kommunfullmäktiges beslutade budget för 2014.

Bilaga

Reglemente för överförmyndarnämnden

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i reglementet för överförmyndarnämnden godkänns, bilaga 1 till utlåtandet.
2. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015 i samband med nästkommande mandatperiod .
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en översyn av överförmyndarnämndens arvoden.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulrika Gunnarsson

Remissammanställning

Ärendet

I ärendet föreslås en revidering av reglemente för överförmyndarnämnden.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och remitterats till överförmyndarnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 januari 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige har i budgeten för år 2014 beslutat att ge kommunstyrelsen i uppdrag att förändra den kommunala författningssamlingen (Kfs) i syfte att avveckla överförmyndarnämndens dagliga tjänstgöring för ledamöterna. Enligt överförmyndarnämndens reglemente 3 § ”*ska nämndens ordförande och vice ordförande ha daglig mottagning för allmänheten*”. Stadsledningskontoret föreslår att 3 § i överförmyndarnämndens reglemente stryks.

Borttagandet av den dagliga mottagningen innebär att en översyn av nämndens arvoden måste göras.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2014 att som svar på remissen överlämna och återropa Stockholms överförmyndarnämnds tjänsteutlåtande samt att paragrafen justeras omedelbart.

Stockholms överförmyndarnämnds tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Överförmyndarnämnden har en viktig samhällsfunktion som tillsynsmyndighet för gode män, förvaltare och förmyndare. Lagstiftaren har ansett nämndens betydelse vara av så stor vikt att det är en av få nämnder som är obligatoriska för kommunen. Stockholm stad har under lång tid haft en ordning där ordförande och vice ordförande

är dagligt aktiva i tillsynen.

Eftersom överförmyndarnämnden är en mycket lagbunden verksamhet inom ett rättsområde som inte är helt lättillgängligt krävs det stor kunskap från nämndens ledamöter för att kunna förstå de frågor som nämnden ställs inför. Det dagliga tjänstgörandet gör att nämnden får en kompetens som annars är svår att förvärva. Nämndens förståelse för de frågor som den ska besluta om är i sin tur självklart en demokratisk fråga i allmänhet, men också en fråga om rättssäkerhet för den enskilde i synnerhet.

Vidare har de förtroendevalda idag en viktig roll i kommunikationen med allmänheten och de personer som berörs av gode män, förvaltare, förmyndare och nämndens tillsyn. Genom de förtroendevaldas tillgänglighet för medborgarna skapas en närhet mellan medborgarna och de förtroendevalda vilket är av stor vikt för de förtroendevaldas förståelse för de enskildas situation och frågeställningar.

Dessutom innebär det dagliga arbetet på Överförmyndarförvaltningen att nämnden och förvaltningen får ett närmare samarbete som innebär att ökad kompetens tillskjuts nämndens beslutsfattande i de viktiga rättssäkerhetsfrågor för enskilda som nämnden ställs inför samtidigt som närheten till tjänstemännen gör att de förtroendevaldas inflytande i ärendena förstärks.

Utveckling.

En omfattande översyn av förvaltningens arbetsformer, bemanning och uppföljning har påbörjats under 2013 och fortsätter under 2014. Översynen omfattar även nämndens ledamöters bidrag till verksamheten.

En effektivisering och kvalitetshöjning visar på behovet av ytterligare förbättrat samspel/kommunikation med berörda myndigheter förvaltningar och intressenter.

Behovet att bättre informera och klargöra Överförmyndarnämndens lagstadgade roll och uppgifter har fått ökad betydelse i såväl det praktiska arbetet som för medborgarnas allmänna kunskap om och förväntningar på nämndens verksamhet.

Överförmyndarnämnden betydelse behöver ytterligare tydliggöras för medborgare som av olika skäl får sin egen förmåga att bevaka sina medborgerliga rätt och skyldigheter försvagad.

Frågor av betydelse inför ett beslut att minska Överförmyndarens daglig tjänstgöring:

- En konsekvensanalys måste göras inom ramen för den pågående organisationsöversynen. Överförmyndarens roll i såväl kvalitetkontrollen som i förstärkningen av berörda medborgares rättssäkerhet måste beaktas.
- Kostnaderna för att i förvaltningsorganisationen kompensera för de insatser som ledamöternas tjänster tillför måste beräknas.
- Nämndens sammanträden kan idag hållas korta och effektiva eftersom ledamöterna är väl insatta i frågorna.
- Idag fattar Överförmyndaren beslut i frågor som inte tydligt kan regleras och kräver en mer allmän politisk bedömning. Frågor omkring gränsdragning/bedömning av extra arvoden, oklarheter i gränsdragning för stadens ansvar för arvoden, beslut om extraordinära uttag mm.

- Frågor om samarbete och konflikter mellan olika parter och inte minst allmän rådgivning runt ÖFN roll i samhällsapparaten.
- Ledamöterna i nämnden och i synnerhet Ordförande har även den politiska uppgiften att för Stockholm Stads räkning representera ÖFN gentemot massmedia, studiebesök, andra förtroendevalda inom och utom kommunen och i övrigt bidra till att verksamheten blir korrekt redovisad och aktad.
- Ledamöterna med sina erfarenheter har en viktig roll i att upprätthålla Stockholm Stads ÖFN i rollen som hela landets ledande överförmyndarverksamhet värd epitetet "I världsklass."

Nämndens slutsatser:

1. Nämndledamöternas tjänstgöring bör ej avvecklas utan behöver istället fortsatt utvecklas i samklang med den organisationsöversyn som pågår inom förvaltningen. En översyn av delegationsordning och rollfördelning pågår.
2. Vissa av ledamöternas arbetsmoment kan överföras till tjänstemän under förutsättning att motsvarande kvalitetskontroll och överprövning bedöms kunna fördelas på lämplig tjänsteman. Detta kräver en påtaglig resursförstärkning i förvaltningen.
3. Ledamöternas kontakt med medborgarna får ej underskattas. Det handlar inte bara om specifika ärenden och sakfrågor. Medborgarnas frågor till Överförmyndaren handlar i stor utsträckning om deras allmänna oro och osäkerhet vad gäller rättigheter och skyldigheter i samhället. Frågor som lätt faller mellan myndigheternas olika ansvarsområden och som blir särskilt aktuella när en medborgare får sin egen förmåga att hävda sin rättskraft försvagad. ÖFN öppna telefon- och besökstid för medborgarna utgör ett viktigt demokratiskt tillskott.
4. En indirekt konsekvens av ledamöternas uteblivna tjänstgöring är att nämndens sammanträden troligen måste utökas, både till antal och tid, för att inte utgöra en flaskhals i förvaltningens arbete.